

Europese samenwerking na 1945

Geschiedenis werkplaats Havo 3 paragraaf 4.4

Kenmerkend aspect: Europese integratie

Waarom samenwerking?

Probleem na 1945

- Europa verwoest
- Economische crisis in herinnering (jaren 1930)
- Nationalisme → economische tegenwerking → crisis verergerde

Oplossing

- Samenwerken i.p.v. concurreren
- Economische integratie = vrede bevorderen

1947 – Marshallhulp (VS)

- financiële steun voor wederopbouw
- landen moesten samenwerken
- versnelde Europese integratie
- leidde tot verdere samenwerking (Benelux, 1948)

Frans-Duitse verzoening

1870–1945: drie oorlogen

Na 1945: samenwerking i.p.v. vijandschap

1950 → samen in EGKS

1963 → vriendschapsverdrag

→ blijvende vrede

→ fundament van Europese integratie

Tijdlijn Europese integratie

- België, Nederland, Luxemburg
- Geen onderlinge invoerrechten
- Gemeenschappelijke buitentarieven
- → Gemeenschappelijke interne markt

1948 – Benelux

- Gemeenschappelijke markt
- Vrije handel tussen lidstaten
- Gemeenschappelijke regels
- Europese Commissie (dagelijks bestuur)
- Europees Hof van Justitie (controle op naleving)

1958 – EEG

Verdere politieke en economische integratie

1993 – EU

1952 – EGKS

(Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal)

- Frankrijk
- West-Duitsland
- Italië
- Benelux

→ Samen beheer van kolen- en staalindustrie
→ Oorlog onmogelijk maken

1973

Groot-Brittannië,
Ierland,
Denemarken

1981

Griekenland

1986

Spanje,
Portugal

Democratie in Europa

West-Duitsland

Wirtschaftswunder (jaren 1950–1960)

- snelle economische groei
- stijgende welvaart
- meer werk en maatschappelijke rust

Gevolg:

Economische groei + welvaart

- vertrouwen in democratie
- politieke stabiliteit

In tegenstelling tot de Weimarrepubliek, waar crisis en armoede de democratie verzwakten

Zuid-Europa (jaren 1970)

Griekenland – Spanje – Portugal

→ eerst militaire dictaturen

Jaren 1970:

dictatuur → overgang naar democratie

Daarna:

democratie → toetreding tot Europese Gemeenschap (later EU)

Gevolg:

Europese samenwerking

- versterking democratie
- politieke en economische stabiliteit

Raad van Europa (1949)

Doel:

- Parlementaire democratie verdedigen
- Rechtsstaat beschermen
- Mensenrechten bewaken

Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (1950)

→ Landen moeten zich eraan houden

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

- Burgers kunnen klacht indienen
- Regeringen moeten uitspraken opvolgen

⚠ Geen EU-instelling

Bijna alle Europese landen lid (behalve Wit-Rusland)

Belangrijk om te onthouden

- Europese samenwerking begon uit economische nood én vredeswens
- Economische integratie → politieke stabiliteit
- Democratie en welvaart versterken elkaar
- Europese instellingen controleren naleving van regels en mensenrechten

Economische samenwerking werd het fundament voor vrede en politieke stabiliteit in Europa.